

ОРИ 2003 · МЕСТНИ ИЗБОРИ 2003 · МЕСТ

В Лом избирателите са разделени

В предизборната кампания на град Лом се включиха 11 кандидати за кмет и 33 формации за общински съветници. В резултат на много фактори ромският вот е разделен - с ромски листи за общински съветници участват ДПС, Партия "Рома", "Евророма" и "Коалиция за справедливост и единство", която единствена е с кандидатура за кмет. Останалите политически партии имат по някой ром в листата си за общински съветници, но на неизбираемо място. В града няма яснота коя партия или коалиция с какви средства е финансирана за кампанията. Горепосочените ромски партии и коалиции имат предизборни плакати, оскъдни печатни материали и почти никакви медийни изяви. Лидерите им твърдят, че не са получили никакви средства от националните си ръководства. Кандидатите за общински съветници от тези листи са подбрани по личностни качества, образование и други критерии. Предизборните им щабове провеждат срещи с общността по квартали и населени места от общината. На тези срещи се разясняват правата и полномощията на общинските съветници и общинската власт. По-неосведомените ромите се мотивират за важността на вота им. Роми - кандидат кметове, освен Ванюш Лазаров за Лом, има в селата Трайково, Сталийска махала, Василевци и Крива бара.

РОМСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Успешни практики в Дупница

Сдружение "Бъдеще за ромите" в Дупница, с председател Емилия Михайлова, е първата в града неправителствена организация, работеща вече 3 години с контингент от 6,500 ромите, пръснати из четирите краища на града и в две близки села. Негови проекти са подкрепени от Фондация "Отворено общество". В организираните от сдружението два курса по шев и кройка се обучиха 20 жени, които след това намериха реализация на трудовия пазар. С идея за започване на собствен бизнес фондацията проведе и курс по фризьорство.

Решаването на проблемите в кварталите - осветлението, сметосъбирането и други, са част от успешната работа на сдружението. Добре се реализира и идеята за алтернативна заетост чрез използване на природната даденост на района - черешобер, гъбарство, билкарство, бране на ябълки. Много ромите се включиха и в строителните дейности, организирани от общинската администрация. Сдружението често провежда хуманитарни акции като събиране и раздаване на дрехи на социално слаби, осигуряване на тетрадки за деца на бедни родители, доставка на дървен материал за огрев на нуждаещи се ромите. Сдружението работи съвместно с общинската администрация, бюрото по труда, местното поделение на социални грижи, както и с експерта по образованието към общината г-жа Богатинова. Назначени са 25 посредници по училищата с повече на брой ромски деца. В резултат - само едно дете не продължи образованието си след 8 клас. Всички останали продължиха обучението си в средните училища в града. Има приет един студент в Благоевград. В един от кварталите функционира занималня за ученици, посещавана от 15-17 деца. С тях работи учителка от ромски произход.

Офисът на сдружението служи и за информационно-консултантски център за общността. Много ромите се отбиват в него за консултация и ориентация във връзка с възникнали социални проблеми. Там те получават компетентна помощ относно законова база. Самата председателка на сдружението работи като социален работник и е в състояние да прецени конкретните ситуации и да даде съвет за всеки отделен случай, колкото и заплетен да е той. Нейната преценка е, че ромите могат успешно да се интегрират само по пътя на образованието и професионалната реализация.

Наталия ДИМИТРОВА

Адекватен ли е правителственият план за действие на Рамковата програма?

ФАКТИТЕ:

- 15 септември 2003- правителството обсъжда проектоплан за действие на Рамковата програма с представители на ромски организации.
- 25 септември 2003- правителството обявява, че е приет план за действие на Рамковата програма.
- В края на месец септември 2003 министър Меглена Кунева представя пред Европейската комисия в Брюксел доклад по присъединяването на България към ЕС. Там специално внимание се обръща на факта, че българското правителство е приело план за действие на Рамковата програма.
- На 6 октомври планът за действие се приема от МС с решение № 693.
- На 16 октомври 2003 НСЕДВ (държавата) разполагаше с официалния вариант на плана за действие.
- На 21 октомври 2003 НСЕДВ заедно с Проект за етнически изследвания и с Института за изследване на демокрацията организира среща за интеракцията на ромите, в чийто фокус бяха планът за действие и приетият антидискриминационен закон.

Имайки предвид тези факти, сами можем да заключим, че планът за действие е бил приет, за да бъде представен като позитивно действие на българското правителство във връзка с изработването на поредния доклад на Европейската комисия за присъединяването на България към ЕС. Ние всички искаме да станем част от глобалното семейство и направеното заключение не би побудило никакви тревоги.

Още повече, че ромите наистина имат нужда от документ, който посочва какво, кога, и с каква цел прави държавата. Затова и планът беше посрещнат от всички с одобрение. Това, което буди тревога обаче, е съдържанието на плана и начинът, по който той беше приет и представен.

Създателите на този документ твърдят, че планът е за краткосрочен период от време: от октомври 2003 до декември 2004. В него обаче липсват средства по приоритетни области на Програма, както и за дейности, които са значими, но не са визирани и от Рамковата програма. Не са предвидени средства за транспорт на ромските деца до интегрираните училища и изобщо средства, които биха дали да се разбере, че десегрегацията е държавна политика. Но пък са предвидени 2 млн. лв. за

безплатни учебници на второкласници за всички деца от социално слаби семейства, "Включително ромски". Създателите на плана не предвиждат да въведат промени в действащото законодателство и механизъм за осигуряване на достъп до образование и здравна помощ. А точно сега действащото законодателство стана причина за изключването на ромите от ефективен достъп до здравеопазване. Според плана, през 2004 година ще се оборудват GP-та в ромските квартали, което само по себе си едва ли би разширило достъпа до здравеопазване сред ромите, тъй като голяма част от тях не са здравно осигурени. За подобряване на жилищните условия планът предвижда да се построят 284 къщи в Пловдив и да се подобри инфраструктурата в ромските махали в четири града, както е според споразуменията с ФАР и ПРООН. Повечето от средствата в плана са главно от финансирането и кофинансирането по линия на един от проектите по програма ФАР. Най-голямо недоумение буди фактът, че към плана за действие на Рамковата програма са включени и програмите "От социални помощи към заетост" и "Красива България", които **съвсем не визират само ромите, а безработните хора в България.** Или, както беше казал един

български националист: всички българи сме ромите, защото "роми" значи "хора".

Както често се случва с повечето документи, Планът за действие не беше погледнат на широка дискусия сред неправителствените организации. А на срещата за обсъждането му, НСЕДВ покани тесен кръг от представители на ромската общност, чиито критици да не бяха взети под внимание. А тази среща беше нужна на правителството единствено, за да се отбележи публично, че този план е обсъждан с ромите. В окончателния вариант на плана отпадна първоначално предвидените 6 милиона лв. за осигуряване на равен достъп до образование. Ето, такъв е бил винаги начинът, по който се работи за ромите и с ромите - малко формален.

Нещо повече, на срещата за интеграцията на ромите, на която отново присъстваше министър Хюсменова, **представителите на неправителствените ромски организации изобщо не бяха поканени.** А присъстващите експерти по етнически въпроси към областните управи бяха напълно неподготвени. Въпреки че НСЕДВ създаде електронна мрежа за постоянна връзка и обмен на информация между областните експерти и НСЕДВ, те не знаеха нищо за плана, по който трябваше да вземат отношение. Министър Хюсменова изказа своята радост, че ги вижда, и подчерта, че правителството е заделило **28 хил. лв. (само) от държавния бюджет за ромите** и че тази среща е първата стъпка за изпълнението на приетия план. Тя, разбира се, очакваше поздравления, които наистина получи от неосведомените етнически експерти.

Можем ли да се съгласим, че този план и работата по него показват напредък на нашето правителство? Безспорно то получи червена точка по пътя си към ЕС. Дали този план обаче не свидетелства отново за липсата на адекватна държавна политика спрямо ромите?

Калинка НИКОЛАЕВА

Всички обичат силните... от страница 1 · ДРОМ ДРОМЕНГАР

родните организации, с чиито грижи, в крайна сметка, прозряхме собствените си въпроси. "Оставете на нас и ние..." Видяхме какво вие - левия пръст до показалеца на дясната ръка! Време е да си върнем достойнството. Оказва се, че в цивилизования свят този който не се стреми към властта, към управляващото мнозинство, той

е слаб, лишен от мощта на конкретното и мащабно мислене, от вихъра на въображението, от силата на доверието. Време е! - казаха младите от партия 8-и април и застанаха до другите млади ромите от "Свободна България", Съюз за демократично развитие, Евророма... от другите ромски партии. Те не се поблазниха от предложенията на ге-

песари, бесепари, седесари и др. Тръгнаха да бъдат своя народ, да го върнат в собственото му достойнство. Не навсякъде успяха, но навсякъде се докоснаха до истината, непотребна на мнозина, обменно средство за други, повод за бягство за трети. Лесно е да презреш своите, да ги отхвърлиш, когато имаш избора да се настаниш в подредения дом на

другия. Но убеден съм - никой ром не е достатъчно дебелокож, за да остане спокоен когато се излива помия върху неговия род, макар и обграден с високите дувари на политическото охолство. Това го зная не толкова от нашата история или от свой опит. Чел съм го в книгите, още в отделенията, а там за нас просто - не пише.

Васил Чапразов